

Maa- ja metsätalousministeriö
Ruokaosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO

12.8.2015

Dnro 701/2015

Lausuntopyyntö 3.7.2015, MMM007:00/2013

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI POROTALOUDEN JA LUONTAISLINKEINOJEN RAKENNETUESTA ANNETUN LAIN, KOLTTALAIN JA ERÄIDEN NIIHIN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annettua lakia on tarkoitus muuttaa siten, että sen nojalla voitaisiin myöntää poro- ja luontaiselinkeinojen investointi- ja aloitustukia vuoden 2016 alusta. Aloitustukien haku on ollut katkolla 2014 loppuvuodesta lähtien, investointitukia on ollut mahdollista hakea rajattuihin kohteisiin toukokuusta 2015 lähtien. Porotalouden kannalta on erittäin tärkeää, että rahoitukset saadaan käyttöön täysimääräisesti heti 2016 alusta.

Hallituksen esityksessä kappaleessa 3.3 Keskeiset ehdotukset on yhtenä keskeisenä muutoksena mainittu maanoston poistaminen investointituen kohteista. Porotalouden harjoittajalla on ollut mahdollisuus saada 80 % valtiolainaa lisämaanhankintaan. Rahoituksia on myönnetty 2010-2014 aikana 18. Lisämaanhankinta tukee porotaloutta, parantaa tilan maksuvalmiutta ja turvaa tilan toimintaedellytyksiä. Lakiesityksessä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuesta säädetään, että maan tai kiinteistön hankintaan ei myönnetä tukea 60 vuotta täyttäneelle (10.2). Kolttalaissa maanhankinta esitetään poistettavaksi. Poro- ja luontaiselinkeinojen rakennetuissa maanhankinta tulee säilyttää investointituki kohteena.

Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Lakiesityksen kohdan 10.3 mukaan asuinrakennuksen peruskorjaukseen ei myönnettäisi enää tukea 60 vuotta täyttäneelle eikä vesihuolto- ja sähköistämistukea 65 vuotta täyttäneelle. Jotta olemassa olevan tuetun asutuskannan kunto voidaan varmistaa, tulee rahoitus näihin erityiskohteisiin olla mahdollista 65 vuotta täyttäneelle.

Kohdan 10.4 mukaan paliskunnalle voidaan myöntää tukea vain, jos se täyttää poronhoitolaissa sille asetetut velvoitteet. Hallituksen esityksen (247/2010) mukaan tämä tarkoittaisi pääasiassa paliskuntien pysymistä suurimmissa sallituissa poroluvuissa. Porolukujen ylitystä tulee tarkastella joustavasti, olosuhteet huomioon ottaen. Toistuva, useita vuosia kestävä ylitys voisi olla vasta tuen epäämisen peruste.

Kohdassa 11 säädetään tuettavan toimenpiteen aloittamisesta. Esityksen mukaan pääsääntönä on, että aloitettuun toimenpiteeseen ei myönnettäisi tukea lainkaan. Poikkeuksena kohdan kolmannessa momentissa on, että paliskuntien osalta joihinkin tiettyihin välttämättömiin investointeihin on mahdollista saada tukea vaikka hanke olisi jo aloitettu. Tällaisia kohteita olisivat lakiesityksen mukaan muulle kuin porotalouden harjoittajalle aiheutuvan vahingon estäminen tai paliskunnasta riippumattomasta syystä tuhoutuneen tai rikkoutuneen aidan korjaaminen. Tarkemmat säännökset tästä annettaisiin Valtioneuvoston asetuksella. Tämä tulee erityisesti tarpeen, jos tukihakemuksille asetetaan määräaikoja tai tukihakemuksia ryhdytään käsittelemään tukijakoittain (49 §). Jos hakuajoja tai tukijaksoja joudutaan asettamaan, niin silloin niitä tulee olla vuosittain riittävästi.

Yksityisen tuen hakijan osalta tulee myös mahdollistaa joissain tietyissä tapauksissa rahoituksen nopea saanti. Tällainen tarve voi tulla moottorikelkan tai maastonelikon rikkoutuessa äkillisesti. Tämä etenkin jos hakuajat tai tukijaksot tulevat käyttöön (49 §). Tukijaksojen vuosittainen riittävä määrä tulee varmistaa ja ajoittaa poronhoitovuoden työrytmien mukaisesti.

Toivottu muutos on, että sähköisen tukihaun mahdollisuus avataan myös porotalouden rahoitukseen (48 §). Tämä sama tulee toteuttaa porotalouden osalta myös eläinperusteiseen tuen kanssa. Porotalouden kannalta on hyvä, että tukihakemuksien käsittely siirretään kokonaisuudessaan Lapin ELY-keskukselle (49.3). Tämä turvaa tukihakemuksien tasapuolisen käsittelyn koko poronhoitoalueelle.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukilakia muutettaessa sekä myöhemmin siihen liittyviä asetuksia tehtäessä tulee varmistaa, että Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain uudistamistyöryhmämuistion (2008:10) mukaiset toimenpiteet, esimerkiksi aitojen kunnossapitotuki, nuorten mahdollisuus korvata puuttuvia poroja työpäivillä, mönkijän/maastonelikon vaihtoväli ja avustusprosentti, toteutetaan.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

alj/ms/mba/ao